РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ В МІСТІ КИЄВІ

Войцеховський М.О.

Століття, у якому ми живемо, по праву називають століттям інформатизації суспільства. Завдання основної школи — дати учню фундаментальні знання з базових шкільних предметів, що допоможе старшокласникам у виборі майбутньої професії. Адже підготовка учня до вибору профілю навчання — це, фактично, перший серйозний етап вибору професії.

Інформатизація суспільства зачепила всі сфери діяльності людини, у тому числі й систему освіти. Освіта в даний час стала провідним чинником розвитку суспільства. Модернізація освіти визначила зростаючу роль інформатики, засобів і методів нових інформаційних технологій у підготовці підростаючого покоління до життя в інформаційному суспільстві, праці, продовження освіти.

Інформаційні технології (ІТ) — загальний термін, який використовують для посилань на всі технології, пов'язані зі створенням, обробкою, зберіганням, використанням, пересиланням і керуванням інформацією в цифровому вигляді. Професіонал у галузі ІТ повинен добре розумітися на комп'ютерних і операційних системах, бути обізнаним у мережевих технологіях [1]. Кожен учень, який закінчує школу в сучасному інформаційному середовищі повинен досконало володіти персональним комп'ютером, уміти розробляти власні проекти, володіти навичками роботи з різним програмним забезпеченням. Але є велика частка учнів, які мають певні здібності в різних галузях використання комп'ютера, володіють певними навичками краще за інших, мають хист до різного роду діяльності, що пов'язана із сучасними інформаційними технологіями. Саме для таких учнів у столичних навчальних закладах ведеться планомірна позаурочна діяльність, спрямована на задоволення індивідуальних освітніх інтересів, потреб і схильностей учнів. Основним завданням педагогічної діяльності у цьому напрямку є створення умов для самовизначення, самовираження учнів через залучення їх до різноманітної творчої, у тому числі і науково-дослідної діяльності. І саме через змагання найкраще розкриваються здібності учнів, їхні кращі риси.

У даний час у місті Києві проводиться декілька олімпіад, які так чи інакше стосуються різноманітних інформаційних технологій: з інформатики, комп'ютерної графіки, веб-дизайну, комп'ютерної анімації, робототехніки та інші.

За 25 років впровадження курсу шкільної інформатики учнями Києва було здобуто багато перемог, як у Київських міських олімпіадах, так і у Всеукраїнських та Міжнародних олімпіадах з інформатики, які, як відомо, є змаганням з математичного програмування.

Потрібно відзначити вагомі здобутки київських школярів на міжнародних олімпіадах.

Першу бронзову медаль для України з II міжнародної олімпіади 1990 року, яка проходила у місті Мінську, привіз випускник 57 школи **Юрій Зайцев** (у складі команди Радянського Союзу). Далі у міжнародних олімпіадах брали участь:

Данильченко Сергій, **Рубан Ігор** (Український фізико-математичний ліцей Київського національного університету імені Тараса Шевченка, далі УФМЛ КНУ), V міжнародна олімпіада, Аргентина, м. Мендоса 1993 р.;

Ягіяев Шаміль (УФМЛ КНУ) — бронза, **Мельник Михайло** (УФМЛ КНУ), VIII міжнародна олімпіада, Угорщина, м. Веспрем, 1996 р.;

Діденко Сергій (УФМЛ КНУ), IX міжнародна олімпіада, ПАР, м. Кейптаун, 1997 р.;

Грушецький Олександр (Природничо-науковий ліцей №145) — срібло, **Діденко Сергій** (УФМЛ КНУ) — бронза, **Щедрин Валерій** (УФМЛ КНУ), X міжнародна олімпіада, Португалія, м. Сетубал, 1998 р.;

Ущаповский Александр (УФМЛ КНУ), XI міжнародна олімпіада, Туреччина, м. Анталія, 1999 р.;

Сурогін Віктор (УФМЛ КНУ) — бронза, **Рибак Михайло** (Природничо-науковий ліцей №145) — бронза, XIII міжнародна олімпіада, Фінляндія, м. Тампере, 2001 р.;

Ткачук Володимир (ліцей «Наукова зміна») — бронза, XIV міжнародна олімпіада, Південна Корея, м. Йонг-Ін, 2002 р.;

Яковенко Богдан (УФМЛ КНУ) — золото, **Знов'як Юрій** (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — бронза, XV міжнародна олімпіада, США, м. Кеноша, 2003 р.;

Гончаренко Сергій (УФМЛ КНУ) — срібло, **Гриненко Андрій** (Природничо-науковий ліцей №145) — бронза, **Знов'як Юрій** (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — бронза, **Кордубан Дмитро** (ліцей №100 «Поділ»), XVI міжнародна олімпіада, Греція, м. Афіни, 2004 р.;

Знов'як Юрій (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — золото (абсолютний перший результат 600 балів з 600), **Гриненко Андрій** (Природничо-науковий ліцей №145) — золото, **Мисак Даніїл** (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — срібло, **Кожаєв Володимир** (УФМЛ КНУ) — бронза, XVII міжнародна олімпіада, Польща, м. Нови Сонч, 2005 р.;

Нейтер Даніїл (УФМЛ КНУ) — золото, XVIII міжнародна олімпіада, Мексика, м. Меріда, 2006 р.;

Нейтер Даніїл (УФМЛ КНУ) — золото, **Коротков Андрій** (УФМЛ КНУ) — срібло, XIX міжнародна олімпіада, Хорватія, м. Загреб, 2007 р.;

Могильний Сергій (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — бронза, **Танцюра Богдан** (УФМЛ КНУ) — бронза, XX міжнародна олімпіада, Єгипет, м. Каїр, 2008 р.;

Твердохліб Ярослав (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер») — золото, **Анісімов Євген** (УФМЛ КНУ) — бронза, XI міжнародна олімпіада, Болгарія, м. Пловдив, 2009 р.

В останні роки студенти київських ВНЗ-ів, які були призерами та учасниками Міжнародних олімпіад з інформатики беруть участь у роботі комісії зі складання задач та тестів до III (Київських, міських) етапів олімпіад з інформатики.

Але не тільки у програмуванні кияни показують високі результати. На Всесвітній олімпіаді з робототехніки 2009 року (WRO), яка відбулася в Південній Кореї у місті Поханг, наша команда серед команд з 24 країн світу продемонструвала свої знання та вміння з конструювання та програмування роботів LEGO® MINDSTORMS® NXT. Учні нашої країна вперше брали участь у цих престижних змаганнях.

Україну представляли дві команди. Перша команда, «Архангели», переможець Всеукраїнської олімпіади з робототехніки 2009 року, у складі **Романа Нагорянського** та **Ярослави Моніч** (тренер **Гнат Хлєбніков**, технічна студія «Винахідник» при Українському державному центрі позашкільної освіти (УДЦПО)) виступала в основній категорії середньої ліги. Їхний робот повинен був за 2 хвилини проїхати з пункту А в пункт Б, долаючи різноманітні перешкоди, зібрати більше ніж 100 кульок та повернутися з ними на базу. Журі визначало 8 команд-переможців у даній категорії. Перші три місця розподілили команди Кореї та Індонезії (2 команди); з четвертого по восьме місце зайняли команди: Гонконгу, Китаю, України, Росії, Кореї. Команда України зайняла почесне 6-те місце, залишивши позаду команди Росії, Кореї, Японії та інших Європейських країн.

Друга команда, «Крейзі брікс», учасник творчої категорії, у складі **Владислава Андрощука** та **Євгена Діомідова** (тренер **Дмитро Кондратенко**, технічна студія «Винахідник», при УДЦПО) представляла робота-кондитера і здобула за свій проект кубок суддівських симпатій.

У квітні цього року в стінах одного з найкращих ВНЗ країни — Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відбулася II Всеукраїнська олімпіада з робототехніки.

Однією з основних відмінностей цьогорічної олімпіади стали її правила: вперше команди готувалися за правилами Всесвітньої олімпіади з робототехніки –2010 (WRO–2010), яка цього року відбудеться на Філіппінах. У рамках цьогорічної Олімпіади було проведено виставку-конкурс творчих робіт, зібраних з конструкторів LEGO.

Переможців також чекали цінні призи з рук почесного гостя — директора ТОВ «LEGO Україна» **А. Кузьмінського.**

Серед почесних гостей, які завітали на Олімпіаду, був і проректор з науково-педагогічної роботи КНУ ім. Тараса Шевченка **Володимир Петрович Шевченко**, який вказав на важливість проведення технічних олімпіад для підготовки майбутньої наукової еліти суспільства.

Конструктори віком від 9 до 16 років готувались до олімпіади більш, ніж півроку. Учасники змагань виступали в 4 категоріях (лігах). У кожної з ліг були свої завдання: рух траєкторіями, транспортування предметів, подолання перешкод, підбирання правильного шифру. Кожна команда збудувала свого унікального робота та запрограмувала його на відповідні дії. Деякі конструкції вразили навіть досвідчених суддів.

За рішенням журі турніру призові місця розподілились так: І місце у молодшій лізі посів **Стефан Мартинюк** (технічна студія «Винахідник»), у середній лізі — **Олексій Ткаченко** (технічна студія «Винахідник»), у старшій — **Сергій Бовтрюк** та **Єгор Косячкін** (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»), у вільних заїздах І місце розділили між собою **Владислав Язиков**, **Максим Устенко** та **Ілля Устенко** (технічна студія «Винахідник»).

У квітні 2010 року в м. Бухаресті (Румунія) проходив VIII Міжнародний конкурс комп'ютерних проектів серед учнівської та студентської молоді «INFOMATRIX-2010», у якому взяли участь учні з 20 країн світу. **Шеверницький Володимир**, учень 11-го класу Київського природничо-наукового ліцею №145 виборов на цьому конкурсі бронзову медаль.

У Києві вже кілька років проводяться міські олімпіади з комп'ютерної графіки, веб-дизайну та комп'ютерної анімації.

В олімпіаді з комп'ютерної графіки взяли участь 177 учнів 6–11-их класів, 87 нагороджено дипломами.

Для учасників були запропоновані такі теми малюнків:

- 7 клас — орнамент вишивки «Рушник для мами»;
- 8 клас — макет марки Пошти України, присвяченої Зимовим олімпійським іграм 2010 року у Ванкувері;
- 9 клас — макет обкладинки до творів Жуля Верна;
- 10 клас — соціальна реклама-плакат «Кинь курити!»;
- 11 клас — соціальний плакат «65 річниця Перемоги у Великій Вітчизняній війні».

Кращі малюнки створили:

Альохіна Анастасія, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»;

Сенчило Яна, гімназія №178;

Васильєв Володимир, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»;

Мілютіна Катерина, СШ №85;

Марус Данило, Технологічний ліцей Дніпровського району;

Нагорський Микита, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»;

Ладан Марія, СЗШ №186;

Малик Катерина, Технологічний ліцей Дніпровського району;

Новицька Катерина, ССЗШ №207;

Боднарчук Анастасія, ліцей «Наукова зміна»;

Колодуб Анастасія, гімназія №30;

Подвисоцька Анастасія Костянтинівна, СШ №194;

Маштак Валентина Олексіївна, ліцей КГСМ №1;

Жулінська Юлія, УФМЛ КНУ імені Тараса Шевченка;

Лазарєва Світлана, гімназія «Троєщина»;

Коняхін Олександр, ліцей №208;

Бітаєва Марія, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»;

Тірошко Вадим, Ліцей «Наукова зміна»;

Сніховська Ксенія, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер».

В олімпіаді з веб-дизайну взяли участь 109 учнів 7–11-их класів, 66 нагороджено дипломами.

Для учасників було запропоновані такі теми сайтів:

- 7 клас — 7 природних чудес України;
- 8 клас — 7 архітектурних чудес України;
- 9 клас — до Євро-2012 «Історія українського футболу»;
- 10 клас — «Київ — перехрестя релігій»;
- 11 клас — до 25-річчя шкільної інформатики.

Кращі роботи створили:

Лаба Дмитро, гімназія «Престиж»;

Мірошниченко Маркіян, Технологічний ліцей Дніпровського району;

Офат Віталій, Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»;

Гончар Олександр, гімназія №167;

Васильев Олександр, СШ №304;

Горбунов Ярослав, СЗШ №234.

В олімпіаді з комп'ютерної анімації взяли участь 109 учнів 7–11-их класів, 66 нагороджено дипломами.

Для учасників було запропоновані наступні теми мультиплікацій:

- 6, 7 класи — полювання жаби на комах;
- 8, 9 класи — годування пташенят у гнізді;
- 10, 11 класи — купання слоненят.

Кращі анімаційні кліпи створили учасники олімпіади:

Марус Данило, учень 7-го класу Технологічного ліцею Дніпровського району;

Зелена Ірина, учениця 7-го класу ліцею №144 митної справи імені Г. Ващенка;

Чикрій Софія, учениця 8-го класу Гімназії №136;

Павленко Владислав, учень 9-го класу СЗШ №249;

Керімов Василь, учень 10-го класу Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер»;

Горбунов Ярослав, учень 11-го класу СЗШ №234.

Потрібно відзначити семикласника **Маруса Данила** (Технологічний ліцей Дніпровського району) та одинадцятикласника **Горбунова Ярослава** (СЗШ №234), які цього року стали призерами ІІІ етапу трьох олімпіад.

В організації та проведенні міських олімпіад активну участь беруть співробітники підрозділів Київського університету імені Бориса Грінченка: Інституту післядипломної педагогічної освіти (директор — **Войцехівський Михайло Федорович**), Інституту лідерства і соціальних наук (директор — **Линьов Костянтин Олександрович**), Гуманітарного інституту (директор — **Бондарева Олена Євгенівна**), Науково-дослідної лабораторії інформатизації освіти (завідувач — **Вернігоренко Сергій Анатолійович**), кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Педагогічного інституту (завідувач — **Бєлкіна Елла Вікторівна**). Значну допомогу у проведенні ІІІ етапу олімпіади з комп'ютерної графіки надають учителі інформатики Технологічного ліцею Дніпровського району (директор — **Кіньков Юрій Григорович**).

Вагомий вклад у виховання талановитої молоді міста Києва вносять Заслужені вчителі України: **Рудик Олександр Борисович** (Інститут лідерства і соціальних наук Київського університету імені Бориса Грінченка), **Богомолова Наталія Іванівна** (Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»), **Ривкінд Йосип Якович** (ліцей №38 імені В. Молчанова), **Федорів Любомир Атанасович** (Природничо-науковий ліцей №145), **Скляр Ірина Віліївна** (УФМЛ КНУ); методисти районних науково-методичних центрів: **Агафонова Світлана Богданівна** (Деснянський район), **Поляков Олександр Григорович** (Дніпровський район), **Литвинова Світлана Григорівна** (Оболонський район), **Толкалчова Ірина Юріївна** (Святошинський район), **Шеверньова Ольга Володимирівна** (Печерський район); учителі інформатики: **Потієнко Валентина Олександрівна** (ліцей №100 «Поділ»), **Речич Наталія Володимирівна** (гімназія №178), **Гриненко Андрій Григорович** (СЗШ №307), **Дзюба Сергій Миколайович**, **Лук'янчук Тетяна Степанівна** (Технологічний ліцей Дніпровського району), **Фокіна Тамара Михайлівна** (СШ №90), **Косенко Лідія Миколаївна** (СЗШ №194 «Перспектива»), **Косінова Надія Олексіївна** (Технічний ліцей), **Чухлеб Андрій Володимирович** (ліцей «Голосіївський» №241), **Роїк Тетяна Олександрівна** (СШ №57), **Обрізан Катерина Миколаївна** (Київський військовий ліцей імені Богуна) та багато інших.

Особливою подякою слід відзначити старших викладачів Кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка **Поліщук Аллу Анатоліївну** та **Задніпряного Григорія Трохимовича**, а також учителя образотворчого мистецтва гімназії №290 **Марчук Жанну Станіславівну** за вагомий вклад у розвиток олімпіад з комп'ютерної графіки, веб-дизайну та комп'ютерної анімації.

Література

1. *Продайков Е.М., Теплицький Л.А.* Англо-український тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування. — Вид. 2. — К.: Видавничий дім «СофтПрес», 2006. — 824 с.
2. http://www.mon.gov.ua/main.php?query=newstmp/2010/05_05.
3. http://kievoi.narod.ru/.
4. http://vynahidnyk.org/index.php.
5. http://www.infomatrix.ro/.
6. http://lego-news-from-alex.blogspot.com/2010/04/blog-post_17.html.
7. http://www.informatic.org.ua/forum/.
8. www.prolego.org/index.php.